

Kompetenceløft til sygeplejersker i primærsektoren i forhold til det nære sundhedsvæsen

**Formålsbeskrivelse for kursusforløb til
sygeplejersker i primærsektoren**

Opdateret 6. december 2012

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Introduktion.....	4
2. Respirationssvigt og respirationsfysiologi.....	5
2.1 Kroniske og akutte lungesygdomme.....	6
3. Hæmodynamik og hjertekredsløbssvigt.....	7
3.1 Hjertekredsløbssvigt.....	8
4. Den bevidsthedspåvirkede borger.....	9
5. Ernæring.....	10
6. IV - behandling.....	11
7. Urologi.....	12
8. Geriatri.....	13
9. Lovgivning.....	14
10. Mestring.....	15
11. Etske problemstillinger.....	16
12. Psykiatri.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
12.1 Psykiatri.....	17
13. Konflikthåndtering.....	18

1. Introduktion

Underviser: Kursusleder

Antal lektioner: 2

Formål: At kursisten kan påvise forskellige forhold, som har indflydelse på læring og kompetenceudvikling.

Mål: At kursisten kan registrere læring og kompetenceudvikling, samt hvornår begreberne kan anvendes, i forhold til egen læring og andres læring i klinisk praksis.

Indhold: Gennemgang af læringsbegrebet og kompetenceudvikling, samt hvilken betydning disse begreber har i forhold til egen og andres læring.

2. Respirationssvigt og respirationsfysiologi

Underviser: Læge

Antal lektioner: 5

Formål: At kursisten kan vælge og anvende behandlings- og plejestrategier i forhold til borgere med respirationskomplikationer.

Mål: At kursisten kan anvende viden om og har forståelse for respirationsfysiologi og patofysiologi i forbindelse med behandling af borgere med respirationsinsufficiens.

At kursisten kan observere og handle på ændringer i borgerens respiratoriske tilstand.

At kursisten kan vælge interventioner til forebyggelse og behandling af borgere med respirationsinsufficiens i stabile og komplekse situationer.

At kursisten kan anvende viden om patofysiologiske forhold ved akut og kronisk lungeinsufficiens (kronisk obstruktiv lungesygdom, astma, pneumoni).

Indhold: Respirationfysiologi og patofysiologi
Vejrtrækningsproblemer
Astma
KOL
Observationer hos borger med vejrtræknings problemer
Medicindosering og observationer
Ilt behandling og observationer

Grundlæggende anatomi og fysiologi læses inden undervisningen.

2.1 Kroniske og akutte lungesygdomme

Underviser: sygeplejerske

Antal lektioner: 7

Formål: At kursisten kan vælge og anvende behandlings- og plejestrategier i forhold til borgere med kroniske og akutte lungesygdomme.

Mål: At kursisten kan anvende viden om og har forståelse for akut og kronisk lungeinsufficiens som for eksempel kronisk obstruktiv lungesygdom, astma, pneumoni.

At kursisten kan anvende viden om patofysiologiske forhold ved akut og kronisk lungeinsufficiens (kronisk obstruktiv lungesygdom, astma, pneumoni).

At kursisten kan anvende viden om og handle på ændringer i borgerens respiratoriske tilstand.

At kursisten kan anvende forskellige forebyggende tiltag i forhold til borgerens akutte eller kroniske tilstand. (KRAM)

Indhold: Astma sygepleje
KOL sygepleje
Ilt i hjemmet sygepleje og observationer (fugtet ilt)
CPAP/PEEP
Inhalationer/medicin observationer
Forebyggelse
KRAM (rygestop)
Livskvalitet
Psykisk støtte og vejledning til borgere og pårørende

3. Hæmodynamik og hjertekredsløbssvigt

Underviser:	Læge
Antal lektioner:	4
Formål:	At kursisten kan vælge og kan anvende behandlings- og plejestrategier i forhold til borgere med hjertekredsløbskomplikationer.
Mål:	<p>At kursisten har viden om og forståelse for kredsløbsfysiologi og patofysiologi i forbindelse med behandling af borgere med hjerteinsufficiens.</p> <p>At kursisten har forståelse for og kan vurdere interventioner, behandling og observationer af borgere med hjerteinsufficiens i komplekse situationer.</p>
Indhold:	<p>kredsløbsfysiologi og patofysiologi Hjertesygdomme Observationer hos borger med hjerte insufficiens AMI Angina Hypertension Inkompenseret Lungeødem Vasovagale tilfælde Medicinvirkning Fejlmedicinering</p>
Litteratur:	<p>Grundlæggende anatomi og fysiologi læses inden undervisningen</p> <p>www.medicin.dk - skriv hjerteinsufficiens i søgefeltet Angina pectoris</p>

3.1 Hjertekredsløbssvigt

Underviser:	sygeplejerske
Antal lektioner:	3
Formål:	At kursisten kan forklare og anvende forskellige behandlings- og plejestrategier i forhold til borgere med hjertekredsløbskomplikationer.
Mål:	At kursisten har forståelse for og kan beskrive kredsløbsfysiologi og patofysiologi i forbindelse med behandling af borgere med hjerteinsufficiens. At kursisten kan udføre basal genoplivning.
Indhold:	Hjertestop Anafylaksi Basal genoplivning og brug af AED ISBAR Praksisøvelser, algoritme for genoplivning
Litteratur:	Folderen om avanceret genoplivning fra: www.genoplivning.dk

4. Den bevidsthedspåvirkede borger

Underviser: sygeplejerske

Antal lektioner: 4

Formål: At kursisten kan forklare og anvende forskellige behandlings- og plejestrategier i forhold til borgere med neurologiske symptomer.

At kursisten kan beskrive og handle på symptomer hos den bevidsthedspåvirkede borger.

Mål:

At kursisten kan identificere og handle på neurologiske symptomer hos borgeren.

At kursisten kan demonstrere og anvende forskellige behandlingsstrategier hos den bevidsthedspåvirkede borger og kan varetage pleje og foretage observationer.

At kursisten kan anvende symptomcirklen i forhold til tidlig opsporing af ændring i borgerens sundhedstilstand.

At kursisten kan handle på observationer omkring den bevidsthedspåvirkede borger.

Indhold: Symptomer fra CNS
Neurologi
Symptomcirklen
Metabolsk/respiratorisk påvirkning
Apopleksi
Forgiftninger
Hovedpine
Kramper
Traume
Psykiatriske patienter

Litteratur: Grundlæggende anatomi og fysiologi læses inden undervisningen
Tværfagligt kliniske retningslinjer for patienter med hovedtraumer
<http://www.dnks.dk/2010/Hovedtraumer050710.pdf>

5. Ernæring

Underviser:	diætist
Antal lektioner:	7
Formål:	At kursisten har forståelse for og kan handle på borgerens ernæringsbehov og hvilken indflydelse det har på borgerens tilstand.
Mål:	<p>At kursisten kan identificere og handle på ændringer i borgerens ernæringstilstand.</p> <p>At kursisten kan arbejde forebyggende hos borgeren ud fra et ernærings synspunkt.</p> <p>At kursisten opnår forståelse for og kan handle på ændringer i borgerens ernæringstilstand.</p> <p>At kursisten kan arbejde sundhedsfremmende og forebyggende hos borgeren.</p> <p>At kursisten kan påvise kostens betydning hos borgere med forskellige kroniske sygdomme</p>
Indhold:	<p>Ernæringsbehov til borgere Specielle kostbehov hos den ældre borger Bariatriske borgere Den underernærede borger Borgere med kroniske sygdomme Den nyopererede borger Borgere med kroniske sår Den terminale borger Livskvalitet Diabetes Sondeernæring Observationer hos borgeren med diabetes Akutte tilstande hos en borger med diabetes Tidlig opsporing af udvikling i kronisk tilstand i forhold til ernæringsmæssig tilstand.</p>
Litteratur:	Grundlæggende anatomi og fysiologi læses inden undervisningen

6. IV - behandling

Underviser: sygeplejerske

Antal lektioner: 11

Formål: At kursisten kan udføre IV-behandling i borgerens hjem ud fra gældende principper.

Mål: At kursisten kan anvende principper omkring IV-behandling.
At kursisten kan anvende de hygiejniske principper ved IV-behandling.
At kursisten kan observere og handle på symptomer ved indgift af IV.

Indhold: Perifere, centrale, venøse og subkutane adgange
Observation, bivirkninger, pleje og hygiejne
Patientsikkerhed
Ansvar/kompetence, herunder ordination og dokumentation
Farmakologi
Medicin, antibiotika, vanddrivende, smertestillende, medicinregning og væskebalance
Væskebehandling og observationer i forbindelse med indgift
Fremgangsmåde og utensilier.

Undervisningen er tilrettelagt som en blanding af teori og øvelser.

Litteratur: procedure fra egen afdeling i forhold til indgift af IV medicin

7. Urologi

Underviser: Sygeplejerske

Antal lektioner: 3

Formål: At kursisten kan anvende forskellige forebyggende strategier i pleje og behandling af borgere med urologiske komplikationer.

Mål: At kursisten kan anvende den nye viden i klinisk praksis, i forhold til borgere med akutte og kroniske urologiske symptomer.
At kursisten kan arbejde forebyggende hos borgere med forskellige former for kateter.

Indhold: Urinvejene
Forskellige former for kateter
Observation og pleje af borgere med kateter
Forebyggelse af urinvejsinfektion
Håndtering af teknik i hjemmet

Litteratur: Grundlæggende anatomi og fysiologi læses inden undervisningen

8. Geriatri

Underviser: Læge

Antal lektioner: 7

Formål: At kursisten kan anvende forskellige plejestrategier i forhold til den geriatriske borger.

Mål: At kursisten kan forklare specielle forhold hos den geriatriske borger.

At kursisten opnår indsigt og kan handle på forskellige gerontologiske problemstillinger hos borgeren og dennes pårørende.

Indhold: Geriatri og gerontologiske problemstillinger
Den ældre medicinske borger
Medicinering med forskellige præparater
Væske og elektrolytforstyrrelser
Delir
Smertebehandling
Tidlig opsporing af kritisk sygdom hos den ældre borger
Stress og coping
Sociale problemstillinger
Forskellige former for demens

Litteratur:

<http://www.e-pages.dk/dsam/171206564/fullpdf/full50752d7307ede.pdf>

http://www.sst.dk/Planlaegning%20og%20kvalitet/Kronisk%20sygdom/Den_aeldre_med_patient.aspx

9. Lovgivning

Underviser: jurist

Antal lektioner: 3

Formål: At kursisten opnår forståelse for lovgivning i forhold til pleje og behandling af borgere i eget hjem

Mål: At kursisten kan anvende dokumentation i hverdagen.
At kursisten kan redegøre for de dele af Sundhedslovens og autorisationsloven for sundhedspersonale der omhandler information, samtykke, tavshedspligt, dokumentation, delegering og medicinordination.
At kursisten kan redegøre for lov om patientsikkerhed.
At kursisten kan redegøre for livstestamente.

Indhold: Sundhedslov
Patientsikkerhed
Retsikkerhedsloven
Sundhedsloven
Utilsigtede hændelser

Litteratur: Sundhedsloven: www.retsinformation.dk

10. Mestring

Underviser: Sygeplejerske/psykolog

Antal lektioner: 4

Formål: At kursisten kan arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende ved at anvende forskellige mestringsstrategier hos borgeren.

Mål: At kursisten kan redegøre for forskellige mestringsstrategier i forhold til borgeren.

At kursisten kan anvende mestring som en metode til at modvirke yderligere komplikationer hos borgeren.

Indhold: Mestring
Mestring hos den ældre borger
Centrale begreber og definitioner i forhold til mestring.
Samarbejde med de pårørende

11. Ethiske problemstillinger

Underviser:	filosof
Antal lektioner:	7
Formål:	At kursisten opnår forståelse for og indsigt i etiske aspekter i plejen og behandlingen af borgere og pårørende i eget hjem.
Mål:	At kursisten opnår viden om egne etiske holdningers indflydelse på pleje og behandling af den ældre borger og pårørende i eget hjem.
Indhold:	Afhænger af de etiske problemstillinger i kursisternes sygeplejefortællinger.
Litteratur:	3 uger inden start på modul 2 skal den enkelte kursist udarbejde en lille fortælling fra klinisk praksis, hvor der er et etisk problem. Fortællingen sendes til underviseren, og danner udgangspunkt for undervisningen. Fortællingen skal overholde tavshedspligten.

12. Psykiatri

Underviser: sygeplejerske

Antal lektioner: 7

Formål: At kursisten opnår øget forståelse for plejen og behandlingen af psykisk syge borgere og pårørende i eget hjem.

Mål: At kursisten opnår viden om forskellige psykiatriske diagnoser.

At kursisten opnår viden om forskellige behandlingsmetoder inden for det psykiatriske område.

At kursisten opnår indsigt i distriktskykiatriens arbejdsområder og kan anvende dem som samarbejdspartnere.

At kursisten kan give støtte til den psykisk syge og de pårørende i eget hjem.

Indhold: sygepleje til borger med psykiatriske diagnoser
Behandlingsmetoder i forhold til stemmeføring
Recovery tænkning
Mødet med den psykiatriske patient
Selvskadende patienter
Pårørende
Tværsektorielt samarbejde

13. Konfliktåndtering

Underviser: psykolog

Antal lektioner: 7

Formål: At kursisten opnår forståelse for og kan anvende konfliktåndtering hos borgeren.

Mål: At kursisten kan anvende konfliktnedtrappende kommunikation.
At kursisten kan identificere potentielle konflikter hos borgeren.
At kursisten kan identificere konfliktadfærd hos borgeren eller dennes pårørende.

Indhold: Konflikttrappen
Kommunikation
Samarbejde med pårørende

06-12-2012